

من مقوله‌های سیاسی را کاملاً می‌شناختم و دیده بودم؛ لیکن به مبارزه سیاسی به معنای حقیقی، از زمان آمدن مرحوم نواب علاقه‌مند شدم.

خاطرات خواندنی رهبر معظم انقلاب از شهید نواب صفوی؛

به گزارش اسپادانا خبر، باشگاه خبرنگاران جوان به مناسبت شصت و یکمین سالگرد شهادت شهید نواب صفوی خاطراتی از ایشان با رهبر معظم انقلاب منتشر کرد.

سید مجتبی تهرانی معروف به نواب صفوی، در سال 1303 شمسی در خانواده‌ای روحانی و اصیل در خانه محقری در خانی آباد تهران قدم به عرصه‌ی وجود گذاشت. پدر او مرحوم سید جواد میرلوحی، از روحانیانی بود که در اثر فشار حکومت رضاخان مجبور به ترک لباس روحانیت شد، اما از طریق تصدی وکالت دادگستری همچنان به داد مظلومان می‌رسید. پس از اتمام دوره ابتدایی وارد مدرسه صنعتی آلمان شد. همزمان با آن به آموختن دروس حوزوی پرداخت.

از ابتدای جوانی احساسات عمیق دینی از خود - در شکل تظاهرات و اعتراض بر ضد مظاهر بی دینی در جامعه - نشان داد. با استخدام در شرکت نفت و با تشکیل جلسات شبانه برای کارگران به روشنگری ایشان پرداخت. پس از آن در اواخر سال 1320، پس از طی تحصیلات ابتدایی و متوسطه، رهسپار حوزه علمیه نجف اشرف شد و با ملاحظه یکی از کتاب‌های کسروی که در آن به حضرت امام رضا(ع) توهین شده بود حکم ارتداد نویسنده آن را از یکی از مراجع گرفت و جهت اجرای آن روانه وطن شد و گروه فدائیان اسلام را تشکیل داد.

از مهمترین اقدامات فدائیان اسلام می‌توان ترور احمد کسروی و عبدالحسین هژیر وزیر دربار وقت نام برد. نواب در تیر ماه 1330 در زمان نخست وزیری مصدق دستگیر شد ولی با سقوط مصدق وی و یارانش آزاد شدند. در جریان قرارداد بغداد نواب قصد ترور حسین علا، نخست وزیر وقت را داشت که پس از ترور نافرجام این شخص، نواب و یارانش دستگیر و در دادگاه رژیم پهلوی به اعدام محکوم و در 27 دی 1334 تیرباران شدند و به شهادت رسیدند. در ادامه خاطرات خواندنی مقام معظم رهبری از شهید نواب صفوی روایت شده است.

برو فلسطین بجنگ

ایشان تحت تأثیر اخوان المسلمین بود یعنی حسن البناء روی ایشان اثر گذاشته بود و ایشان به نوبه‌ی خودش روی دیگران اثر گذاشته بود. یکی از رهبران معروف سازمان آزادیبخش فلسطین به من گفتش که من در مصر، در آن سفری که نواب صفوی مصر آمده بود، مشغول درس خواندن بودم رشته‌ی مهندسی داشتم درس میخواندم و داشتم درس میخواندم که مهندس بشوم و مشغول کارهایم بشوم، این آمد گفتش که تو داری درس میخوانی اینجا؟ برو فلسطین جنگ، گفت من یکهو منقلب شدم به یک عده‌ای از جوانها در مصر سخنرانیهای ایشان کرده بود دیگر و گفته بود برو به جنگ، اینجا آمدی مشغول درس خواندن؟ و همان شخص بلند شد آمد در فلسطین و خب این آمدنها بود که اصلاً مسئله‌ی فلسطین را جور دیگری کرد. (گفتگو با آیت‌الله خامنه‌ای درباره شخصیت شهید نواب صفوی ۱۳۶۳/۱۰/۲۲)

اخلاص و صفای شهید نواب صفوی مرا مجذوب کرد

من شاید پانزده یا شانزده سالم بود که مرحوم "نواب صفوی" به مشهد آمد. مرحوم نواب صفوی برای من، خیلی جاذبه داشت و به کلی مرا مجذوب خودش کرد. هر کسی هم که آن وقت در حدود سنین ما بود، مجذوب نواب صفوی میشد؛ از بس این آدم، پرشور و با اخلاص، پر از صدق و صفا و ضمناً شجاع و صریح و گویا بود. من میتوانم بگویم که آنجا به طور جدی به مسائل مبارزاتی و به آنچه که به آن مبارزه سیاسی میگویم، علاقه‌مند شدم. البته قبل از آن، چیزهایی میدانستم. زمان نوجوانی ما با اوقات "مصدق" مصادف بود. من یادم است در سال ۱۳۲۹ وقتی که مصدق تازه روی کار آمده بود و مرحوم "آیه‌الله کاشانی" با او همکاری میکردند - مرحوم آیت‌الله کاشانی نقش زیادی در توجه مردم به شعارهای سیاسی دکتر مصدق داشتند - لذا کسانی را به شهرهای مختلف میفرستادند که برای مردم سخنرانی کنند و حرف بزنند. از جمله در مشهد، سخنرانانی می‌آمدند. من دو نفر از آن سخنرانان و سخنرانیهایشان را کاملاً یادم است. آنجا با مسائل مصدق آشنا شدیم و بعد، مصدق سقوط کرد.

در سال ۱۳۳۲ که قضیه ۲۸ مرداد پیشامد کرد، من کاملاً در جریان سقوط مصدق و حوادث آن روز بودم؛ یعنی من خوب یادم است که او باش و ارادل، در مجامع حزبی که به دولت دکتر مصدق ارتباط داشتند، ریخته بودند و آنجاها را غارت میکردند. این مناظر، کاملاً جلو چشمم است!

خاطرات خواندنی مقام معظم رهبری از شهید نواب صفوی

بنابراین من مقوله‌های سیاسی را کاملاً میشناختم و دیده بودم؛ لیکن به مبارزه سیاسی به معنای حقیقی، از زمان آمدن مرحوم نواب علاقه‌مند شدم. بعد از آن که مرحوم نواب از مشهد رفت، زیاد طول نکشید که شهید شد. شهادت او هم غوغایی در دل‌های جوانانی که او را دیده و شناخته بودند، به وجود آورده بود. در حقیقت سوابق کار مبارزاتی ما به این دوران برمیگردد؛ یعنی به سالهای ۱۳۳۳ و ۳۴ به بعد. (گفت و شنود صمیمانه رهبر معظم انقلاب اسلامی با گروهی از جوانان و نوجوانان ۱۳۷۶/۱۱/۱۴)

شخصیت اثرگذار

و اما این که چه شخصیت‌هایی روی من اثر گذاشته‌اند، باید بگویم شخصیهای زیادی بودند. آن کسی که در دوره جوانی من خیلی روی من اثر گذاشت، در درجه اول، مرحوم "نواب صفوی" بود. آن زمانی که ایشان به مشهد آمد، حدوداً پانزده سالم بود. من به شدت تحت تأثیر شخصیت او قرار گرفتم و بعد هم که از مشهد رفت، به فاصله چند ماه بعد، یا وضع خیلی بدی شهیدش کردند. این هم تأثیر او را در ما بیشتر عمیق کرد. بعد هم امام روی من اثر گذاشتند. من قبل از آن که به قم بیایم و قبل از شروع مبارزات، نام امام را شنیده بودم و بدون این که ایشان را دیده باشم، به ایشان علاقه و ارادت داشتم. علت هم این بود که در حوزه قم، همه جوانان به درس ایشان رغبت داشتند؛ درس جوان‌پسندی داشتند. من هم که به قم رفتم، تردید نکردم که به درس ایشان بروم. از اول در درس ایشان حاضر میشدم و تا آخر که در قم بودم، به یک درس ایشان مستمراً میرفتم. ایشان هم روی من خیلی اثر داشتند. البته پدرم در من اثر داشت، مادرم در من خیلی اثر داشت. از جمله شخصیهایی که عمیقاً روی من اثر گذاشته، مادرم است؛ خانم خیلی مؤثری بود. (بیانات در دیدار جمعی از جوانان ۱۳۷۷/۰۲/۰۷)

کار نواب مذهبی، سیاسی بود

مقام معظم رهبری درباره اولین مبارزه‌ی مرحوم نواب صفوی به این معنی که وی اولین مبارزه را با افکار کسروی شروع کرد، معتقد هستند:

البته کاری که ایشان در مقابل کسروی انجام دادند یک کار فرهنگی فقط نبود، اتفاقاً کار سیاسی، نظامی، فرهنگی بود. نظامی بود برای اینکه خب کسروی را مضروب کرد و بعد هم یکی از یاران ایشان کسروی را کشت یعنی دو مرتبه از طرف نواب، کسروی مورد حرکت با اصطلاح نظامی قرار گرفت. یکبار به وسیله‌ی خود ایشان که با کارد حمله کرد، یکبار هم به وسیله‌ی مرحوم امامی، سید حسین امامی، که با اسلحه زد و کسروی را عملاً نابود کرد. کار سیاسی هم بود، همانطور که قبلاً هم گفتم، اصلاً ماهیت حرکت ضد دینی که کسروی هم یک تئورسینها و طراحانش بود یک ماهیت سیاسی بود، هیچکس نمیتواند بگوید کسروی یک عنصر غیر سیاسی بوده، مگر کسی میتواند چنین چیزی را بگوید؟ خود کسروی یک عنصری بود که اصلاً حرکتش از آغاز، در مشروطیت و بعد از مشروطیت، تا آن روزی که کشته شد یک حرکت سیاسی بود و یکی از چهره‌های سیاسی ایران بود. پس مبارزه‌ی با کسروی فقط مبارزه‌ی با افکار ضد مذهبی او نیست، زیرا که همان افکار ضد مذهبی هم یک حرکت سیاسی بود و یک ریشه و منشأ سیاسی داشت. بنابراین کار مرحوم نواب به اعتقاد من کار مذهبی فقط نبود، کار مذهبی، سیاسی بود و به همین شکل هم منعکس شد. (گفتگو با آیت‌الله خامنه‌ای درباره شخصیت شهید نواب صفوی ۱۳۶۳/۱۰/۲۲)

به گزارش اسپادانا خبر، باشگاه خبرنگاران جوان به مناسبت شصت و یکمین سالگرد شهادت شهید نواب صفوی خاطراتی از ایشان با رهبر معظم انقلاب منتشر کرد.

سید مجتبی تهرانی معروف به نواب صفوی، در سال 1303 شمسی در خانواده ای روحانی و اصیل در خانه محقری در خانی آباد تهران قدم به عرصه ی وجود گذاشت. پدر او مرحوم سید جواد میرلوحی، از روحانیانی بود که در اثر فشار حکومت رضاخان مجبور به ترک لباس روحانیت شد، اما از طریق تصدی وکالت دادگستری همچنان به داد مظلومان می رسید. پس از اتمام دوره ابتدایی وارد مدرسه صنعتی آلمان شد. همزمان با آن به آموختن دروس حوزوی پرداخت.

از ابتدای جوانی احساسات عمیق دینی از خود - در شکل تظاهرات و اعتراض بر ضد مظاهر بی دینی در جامعه - نشان داد. با استخدام در شرکت نفت و با تشکیل جلسات شبانه برای کارگران به روشنگری ایشان پرداخت. پس از آن در اواخر سال 1320، پس از طی تحصیلات ابتدایی و متوسطه، رهسپار حوزه علمیه نجف اشرف شد و با ملاحظه یکی از کتاب های کسروی که در آن به حضرت امام رضا(ع) توهین شده بود حکم ارتداد نویسنده آن را از یکی از مراجع گرفت و جهت اجرای آن روانه وطن شد و گروه فدائیان اسلام را تشکیل داد.

از مهمترین اقدامات فدائیان اسلام می توان ترور احمد کسروی و عبدالحسین هژیر وزیر دربار وقت نام برد. نواب در تیر ماه 1330 در زمان نخست وزیری مصدق دستگیر شد ولی با سقوط مصدق وی و یارانش آزاد شدند. در جریان قرارداد بغداد نواب قصد ترور حسین علا، نخست وزیر وقت را داشت که پس از ترور نافرجام این شخص، نواب و یارانش دستگیر و در دادگاه رژیم پهلوی به اعدام محکوم و در 27 دی 1334 تیرباران شدند و به شهادت رسیدند. در ادامه خاطرات خواندنی مقام معظم رهبری از شهید نواب صفوی روایت شده است.

برو فلسطین بجنگ

ایشان تحت تأثیر اخوان المسلمین بود یعنی حسن البناء روی ایشان اثر گذاشته بود و ایشان به نوبه ی خودش روی دیگران اثر گذاشته بود. یکی از رهبران معروف سازمان آزادیبخش فلسطین به من گفتش که من در مصر، در آن سفری که نواب صفوی مصر آمده بود، مشغول درس خواندن بودم رشته ی مهندسی داشتم درس میخواندم و داشتم درس میخواندم که مهندس بشوم و مشغول کارهایم بشوم، این آمد گفتش که تو داری درس میخوانی اینجا؟ برو فلسطین بجنگ، گفت من یکهو منقلب شدم به یک عده ای از جوانها در مصر سخنرانیهای ایشان کرده بود دیگر و گفته بود برو به جنگ، اینجا آمدی مشغول درس خواندن؟ و همان شخص بلند شد آمد در فلسطین و خب این آمدنها بود که اصلاً مسئله ی فلسطین را جور دیگری کرد. (گفتگو با آیت الله خامنه ای درباره شخصیت شهید نواب صفوی ۱۳۶۳/۱۰/۲۲)

اخلاص و صفای شهید نواب صفوی مرا مجذوب کرد

من شاید پانزده یا شانزده سالم بود که مرحوم "نواب صفوی" به مشهد آمد. مرحوم نواب صفوی برای من، خیلی جاذبه داشت و به کلی مرا مجذوب خودش کرد. هر کسی هم که آن وقت در حدود سنین ما بود، مجذوب نواب صفوی میشد؛ از بس این آدم، پرشور و با اخلاص، پر از صدق و صفا و ضمناً شجاع و صریح و گویا بود. من میتوانم بگویم که آنجا به طور جدی به مسائل مبارزاتی و به آنچه که به آن مبارزه سیاسی میگوئیم، علاقه مند شدم. البته قبل از آن، چیزهایی میدانستم. زمان نوجوانی ما با اوقات "مصدق" مصادف بود. من یادم است در سال 1329 وقتی که مصدق تازه روی کار آمده بود و مرحوم "آیت الله کاشانی" با او همکاری میکردند - مرحوم آیت الله کاشانی نقش زیادی در توجه مردم به شعارهای سیاسی دکتر مصدق داشتند - لذا کسانی را به شهرهای مختلف میفرستادند که برای مردم سخنرانی کنند و حرف بزنند. از جمله در مشهد، سخنرانی می آمدند. من دو نفر از آن سخنرانان و سخنرانیهایشان را کاملاً یادم است. آنجا با مسائل مصدق آشنا شدیم و بعد، مصدق سقوط کرد.

در سال 1332 که قضیه 28 مرداد پیشامد کرد، من کاملاً در جریان سقوط مصدق و حوادث آن روز بودم؛ یعنی من خوب یادم است که اوپاش و ارادل، در مجامع حزبی که به دولت دکتر مصدق ارتباط داشتند، ریخته بودند و آنجاها را غارت میکردند. این مناظر، کاملاً جلو چشمم است!

خاطرات خواندنی مقام معظم رهبری از شهید نواب صفوی

بنابراین من مقوله های سیاسی را کاملاً میشناختم و دیده بودم؛ لیکن به مبارزه سیاسی به معنای حقیقی، از زمان آمدن مرحوم نواب علاقه مند شدم. بعد از آن که مرحوم نواب از مشهد رفت، زیاد طول نکشید که شهید شد. شهادت او هم غوغایی در دل های جوانانی که او را دیده و شناخته بودند، به وجود آورده بود. در حقیقت سوابق کار مبارزاتی ما به این دوران برمیگردد؛ یعنی به سالهای 1333 و 34 به بعد. (گفت و شنود صمیمانه رهبر معظم انقلاب اسلامی با گروهی از جوانان و نوجوانان ۱۳۷۶/۱۱/۱۴)

شخصیت اثرگذار

و اما این که چه شخصیت هایی روی من اثر گذاشته اند، باید بگویم شخصیتهای زیادی بودند. آن کسی که در دوره جوانی من خیلی روی من اثر گذاشت، در درجه اول، مرحوم "نواب صفوی" بود. آن زمانی که ایشان به مشهد آمد، حدوداً پانزده سالم بود. من به شدت تحت تأثیر شخصیت او قرار گرفتم و بعد هم که از مشهد رفت، به فاصله چند ماه بعد، با وضع خیلی بدی شهیدش

کردند. این هم تأثیر او را در ما بیشتر عمیق کرد. بعد هم امام روی من اثر گذاشتند. من قبل از آن که به قم بیایم و قبل از شروع مبارزات، نام امام را شنیده بودم و بدون این که ایشان را دیده باشم، به ایشان علاقه و ارادت داشتم. علت هم این بود که در حوزه قم، همه جوانان به درس ایشان رغبت داشتند؛ درس جوان پسندی داشتند. من هم که به قم رفتم، تردید نکردم که به درس ایشان بروم. از اول در درس ایشان حاضر میشدم و تا آخر که در قم بودم، به یک درس ایشان مستمرا میرفتم. ایشان هم روی من خیلی اثر داشتند. البته پدرم در من اثر داشت، مادرم در من خیلی اثر داشت. از جمله شخصیهایی که عمیقاً روی من اثر گذاشته، مادرم است؛ خانم خیلی مؤثری بود. (بیانات در دیدار جمعی از جوانان ۱۳۷۷/۰۲/۰۷)

کار نواب مذهبی، سیاسی بود

مقام معظم رهبری درباره اولین مبارزه‌ی مرحوم نواب صفوی به این معنی که وی اولین مبارزه را با افکار کسروی شروع کرد، معتقد هستند:

البته کاری که ایشان در مقابل کسروی انجام دادند یک کار فرهنگی فقط نبود، اتفاقاً کار سیاسی، نظامی، فرهنگی بود. نظامی بود برای اینکه خب کسروی را مضروب کرد و بعد هم یکی از یاران ایشان کسروی را کشت یعنی دو مرتبه از طرف نواب، کسروی مورد حرکت باصطلاح نظامی قرار گرفت. یکبار به وسیله خود ایشان که با کارد حمله کرد، یکبار هم به وسیله مرحوم امامی، سید حسین امامی، که با اسلحه زد و کسروی را عملاً نابود کرد. کار سیاسی هم بود، همانطور که قبلاً هم گفتم، اصلاً ماهیت حرکت ضد دینی که کسروی هم یک تئورسینها و طراحانش بود یک ماهیت سیاسی بود، هیچکس نمیتواند بگوید کسروی یک عنصر غیر سیاسی بوده، مگر کسی میتواند چنین چیزی را بگوید؟ خود کسروی یک عنصری بود که اصلاً حرکتش از آغاز، در مشروطیت و بعد از مشروطیت، تا آن روزی که کشته شد یک حرکت سیاسی بود و یکی از چهره‌های سیاسی ایران بود. پس مبارزه‌ی با کسروی فقط مبارزه‌ی با افکار ضد مذهبی او نیست، زیرا که همان افکار ضد مذهبی هم یک حرکت سیاسی بود و یک ریشه و منشأ سیاسی داشت. بنابراین کار مرحوم نواب به اعتقاد من کار مذهبی فقط نبود، کار مذهبی، سیاسی بود و به همین شکل هم منعکس شد. (گفتگو با آیت‌الله خامنه‌ای درباره شخصیت شهید نواب صفوی ۱۳۶۳/۱۰/۲۲)

برچسب ها: [رهبر انقلاب](#) [1]

[تاریخ](#) [2]